

فاز دوم پروژه پایانی درس مدارمنطقى (Arithmetic Logic Unit (ALU))

استاد درس: دكتور شریعت مدار

دستیاران مربوطه :

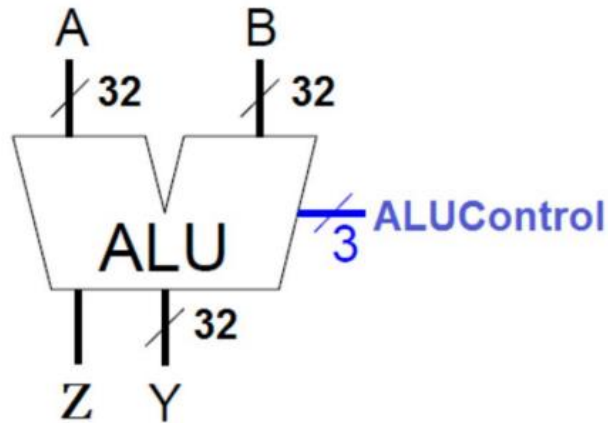
سید علی گوهری

املین غازاریان

بهار ۱۴۰۳

مدار ALU که به آن واحد محاسبه و منطق نیز گفته می شود، مداری دیجیتالی می باشد که وظیفه حساب و منطق را بر عهده دارد. این مدار دیجیتالی در پردازنده ها یک بخش جداگانه و حساس است که در همه پردازنده های قدیمی و جدید یافت می شود.

یک مدل ساده از این واحد پردازنده به صورت زیر است:

ماژول مذکور باید شامل سه ورودی زیر باشد:

۱. ورودی اول ۳۲ بیتی (A)
۲. ورودی دوم ۳۲ بیتی (B)
۳. سیگنال کنترلی 3 بیتی (ALUControl)

ماژول مذکور باید شامل خروجی های زیر باشد:

۱. خروجی ۳۲ بیتی برای نتیجه (Y)
۲. خروجی یک بیتی بیت نقلی (Carry out) - (C)

همچنین پیاده سازی فلگ های زیر **امتیازی** خواهد بود:

۳. خروجی یک بیتی برای نشان دادن صفر بودن خروجی (Z)

۴. خروجی یک بیتی بیت سرریز (Overflow) - (O)

۵. خروجی یک بیتی نشان دهنده منفی بودن نتیجه (N)

۶. فلگ یک بیتی که نشان دهنده آماده بودن خروجی است. (Ready)

توجه کنید تمامی فلگ ها برای مدت **یک دوره کلاک** معتبر خواهند بود و بعد از یک دوره باید غیر فعال شوند.

جدول عملیات های ALU با توجه به ۳ بیت ALUControl:

Operation	ALUControl[2:0]
NOP(No Operation)	3'b000
ADD	3'b001
SUB	3'b010
MULT	3'b011
SLT	3'b100
AND	3'b101
OR	3'b110
XOR	3'b111

هدف طراحی ماژولی با ورودی و خروجی های ذکر شده می باشد که با دریافت دو رجیستر ۳۲ بیتی به عنوان ورودی، با توجه به سیگنال ALUControl عملیات مورد نظر را که در جدول بالا آمده است بر روی دو رجیستر انجام داده و نتیجه خروجی را در رجیستری با نام Y قرار می دهد.

در ادامه برای هر کدام از عملیات ها مثال هایی آورده شده است.

۱. عملیات NOP

در این عملیات خروجی برابر با ۳۲ بیت صفر قرار داده می‌شود و مقادیر A و B بدون اهمیت هستند.

مثال ۱

ورودی:

$$A = 32'b0110\_0011\_1000\_0100\_1001\_0011\_1101\_1000$$

$$B = 32'b1000\_0100\_1100\_0110\_1100\_1001\_1001\_0001$$

$$ALUControl = 3'b000$$

خروجی:

$$Y = 32'b0000\_0000\_0000\_0000\_0000\_0000\_0000\_0000$$

$$Z = 0, O = 0, C = 0, N = 0, Ready = 1$$

توجه کنید در این حالت چون عملیاتی انجام نشده فلگ Z که به معنی صفر بودن خروجی محاسبه شده بود فعال نمی‌شود.

۲. عملیات ADD

در این عملیات خروجی برابر با حاصل جمع دو عدد علامت‌دار مکمل ۲ A و B است. اگر حاصل از محدوده خارج شد، فلگ O فعال می‌شود و C هم بیت نقلی می‌باشد. محدوده گنجایش اعداد ۳۲ بیتی مکمل ۲ چقدر است؟

مثال ۱

ورودی:

$$A = 32'b0111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1111$$

$$B = 32'b0111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1111$$

$$ALUControl = 3'b001$$

خروجی:

$$Y = 32'b1111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1110$$

$$Z = 0, O = 1, C = 0, N = 1, Ready = 1$$

مثال ۲

ورودی:

$A = 32'b1111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1111$

$B = 32'b1111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1111$

$ALUControl = 3'b001$

خروجی:

$Y = 32'b1111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1111\_1110$

$Z = 0, O = 0, C = 1, N = 1, Ready = 1$

۳. عملیات SUB

در این عملیات خروجی برابر با حاصل تفریق عدد B از عدد A (هر دو علامت‌دار مکمل ۲) است. اگر حاصل صفر شد فلگ Z و اگر حاصل منفی شد فلگ N فعال می‌شود.

مثال ۱

ورودی:

$A = 32'b0000\_0110\_0100\_0001\_0000\_1101\_0111\_0001(dec = 104,926,577)$

$B = 32'b0000\_0110\_0100\_0001\_0111\_0011\_0000\_0001(dec = 104,952,577)$

$ALUControl = 3'b010$

خروجی:

$Y = 32'b1111\_1111\_1111\_1111\_1001\_1010\_0111\_0000(dec = -26,000)$

$Z = 0, O = 0, C = 0, N = 1, Ready = 1$

۴. عملیات MULT

در این عملیات خروجی برابر با حاصل ضرب ۱۶ بیت پایین دو عدد بدون علامت A و B است. اگر حاصل صفر شد فلگ Z فعال می‌شود. آیا امکان Overflow وجود دارد؟ از ضرب کننده‌ی فاز اول در اینجا استفاده کنید.

مثال ۱، ورودی:

$$A = 32'b0000\_0000\_0000\_0000\_1111\_1111\_1111\_1111(\text{dec} = 65,535)$$

$$B = 32'b0000\_0000\_0000\_0000\_1111\_1111\_1111\_1111(\text{dec} = 65,535)$$

$$\text{ALUControl} = 3'b011$$

خروجی:

$$Y = 32'b\ 1111\_1111\_1111\_1110\_0000\_0000\_0000\_0001(\text{dec} = 4,294,836,225)$$

$$Z = 0, O = 0, C = 0, N = 0, \text{Ready} = 1$$

۵. عملیات SLT

در این عملیات دو ورودی ۳۲ بیتی علامت‌دار مکمل ۲ باهم مقایسه می‌شوند. اگر A از B کوچکتر بود خروجی ۱ وگرنه خروجی صفر خواهد شد. با توجه به اینکه عملیات منطقی انجام شده است در صورت صفر شدن خروجی، فلگ Z صفر نخواهد شد.

مثال ۱

ورودی:

$$A = 32'b0000\_0000\_0000\_0000\_1011\_1101\_0111\_0001(\text{dec} = 48,497)$$

$$B = 32'b0000\_0000\_0000\_0000\_1100\_1101\_1101\_1011(\text{dec} = 52,699)$$

$$\text{ALUControl} = 3'b100$$

خروجی:

$$Y = 32'b0000\_0000\_0000\_0000\_0000\_0000\_0000\_0001(\text{dec} = 1)$$

$$Z = 0, O = 0, C = 0, N = 0, \text{Ready} = 1$$

۶. عملیات AND

در این عملیات همه ۳۲ بیت دو ورودی به صورت bitwise منتاظرا باهم and شده و در Y قرار می‌گیرند. در اینجا نیز صفر شدن خروجی منتج به فعال شدن فلگ Z نخواهد شد.

مثال ۱

ورودی:

$A = 32'b1010\_1001\_0110\_0110\_1011\_1101\_0111\_0001$

$B = 32'b1001\_0101\_1100\_0110\_1100\_1101\_1101\_1011$

$ALUControl = 3'b101$

خروجی:

$Y = 32'b1000\_0001\_0100\_0110\_1000\_1101\_0101\_0001$

$Z = 0, O = 0, C = 0, N = 0, Ready = 1$

۷. عملیات OR

در این عملیات همه ۳۲ بیت دو ورودی به صورت bitwise منتظرا باهم or شده و در Y قرار می‌گیرند. در اینجا نیز صفر شدن خروجی منتج به فعال شدن فلگ Z نخواهد شد.

مثال ۱

ورودی:

$A = 32'b1010\_1001\_0110\_0110\_1011\_1101\_0111\_0001$

$B = 32'b1001\_0101\_1100\_0110\_1100\_1101\_1101\_1011$

$ALUControl = 3'b110$

خروجی:

$Y = 32'b1011\_1101\_1110\_0110\_1111\_1101\_1111\_1011$

$Z = 0, O = 0, C = 0, N = 0, Ready = 1$

۸. عملیات XOR

در این عملیات همه ۳۲ بیت دو ورودی به صورت bitwise منتظرا باهم xor شده و در Y قرار می‌گیرند. در اینجا نیز صفر شدن خروجی منتج به فعال شدن فلگ Z نخواهد شد.

مثال ۱

ورودی:

$A = 32'b1010\_1001\_0110\_0110\_1011\_1101\_0111\_0001$

$B = 32'b1001\_0101\_1100\_0110\_1100\_1101\_1101\_1011$

$ALUControl = 3'b111$

خروجی:

$Y = 32'b0011\_1100\_1010\_0000\_0111\_0000\_1010\_1010$

$Z = 0, O = 0, C = 0, N = 0, Ready = 1$

نکات مهم:

- برای تبدیل مبنای اعداد از [این صفحه](#) و برای بررسی درستی محاسبه خود از [این صفحه](#) می‌توانید استفاده کنید.
- خوانا نویسی و تمیزی کد مهم می‌باشد.
- فایل گزارش نویسی باید جامع و کامل باشد؛ به نحوی که هم توضیح هر بخش از کد با جزئیات آورده شود و هم تصاویری از نتایج شبیه‌سازی به همراه تحلیل در آن قرار بگیرد.

- برای تحویل این فاز پروژه، تمامی فایل‌ها از جمله ماژول‌ها و تست‌بنچ‌ها به همراه گزارشی از نحوه‌ی انجام کار به همراه نتایج مربوطه را در سامانه آپلود کنید. برای تحویل کدها، فقط فایل‌های مربوط به ماژول‌ها و تست‌بنچ‌ها را تحویل دهید. **از ارسال کل پروژه پرهیز کنید!!!!**
- کد تحویل داده شده توسط شما باید قابل سنتز و شبیه‌سازی باشد و در صورت این‌که کد سنتز و شبیه‌سازی نشود، نمره‌ای به آن تعلق نمی‌گیرد.
- مشورت و کمک گرفتن از یک‌دیگر، جستجو در اینترنت و کتاب‌ها و... کاملاً جایز می‌باشد ولی پروژه باید توسط خود شما انجام شود. در صورت مشاهده شباهت غیرعادی نمره پروژه برای همه‌ی افراد کاملاً صفر در نظر گرفته می‌شود.
- در صورت وجود هرگونه ابهام یا سؤال در مورد تمرین، آن را با آیدی تلگرام **@seyedali_gohari** و **@emelinghazarian** در میان بگذارید.